

Dkt. Gary Yates, Jeremiah, Hotuba ya 13, Yeremia 8-10, Ibada ya Sanamu

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Hii ni kipindi cha 13, Yeremia 8-10 kuhusu Ibada ya Sanamu.

Kipindi chetu cha leo kitaangazia Yeremia 8 hadi 10, na nimeita sehemu hii uharibifu wa watu wanaoabudu sanamu, uharibifu unaokuja ambao Mungu atawaletea watu wao kwa sababu ya kuabudu sanamu, na kukataa kwao kuacha hilo.

Tujikumbushe mahali tulipo katika kitabu cha Yeremia. Na tena, haya si mkusanyiko wa jumbe za nasibu tu. Kuna mpangilio, kuna mwendelezo.

Na hata wakati mwingine, kile kinachoonekana kama machafuko kwetu, kama Lewis Stuhlman anavyotukumbusha, kuna utaratibu hapo. Mwanzoni kabisa mwa Yeremia katika jumbe za ufunguzi wa kitabu katika sura ya pili, mstari wa kwanza hadi sura ya nne, mstari wa nne, kumbuka kwamba Mungu anatoa wito kwa mkewe asiye mwaminifu kumrudia. Wamefanya uzinzi.

Anawashtaki kwa hilo katika sura ya pili. Lakini katika sura ya tatu, katika sehemu za mwanzo za sura ya nne, kuna wito huu unaojirudia kwa watu kurudi. Mungu bado yuko tayari kuwarudisha watu wake licha ya kutokuwa waaminifu kwao.

Kisha katika sehemu inayofuata, katika sehemu iliyobaki ya sura ya nne, hadi mwisho wa sura ya sita, tuna mfululizo wa maneno ya unabii ya kishairi. Bwana anawaonya kuhusu jeshi, uvamizi unaokuja, hukumu inayokuja ambayo Mungu ataleta dhidi yao kwa sababu hawataki kurudi. Bwana amewapa fursa ya kurudi, lakini jumbe za Yeremia zinakiri kwamba kurudi huko hakuwezekani.

Sura ya tano, mstari wa 22, katika sehemu hiyo, inazungumzia mioyo yao ya uasi. Na katika mstari wa 23 inasema, watu wangu wana mioyo migumu na ya uasi. Wamegeuka na kuondoka.

Hawasemi mioyoni mwao, tumche Bwana Mungu wetu. Na kwa hivyo, kuna fursa ya kurudi katika sura ya pili, mstari wa kwanza hadi wa nne, wa nne, lakini kukiri katika sura ya nne hadi ya sita kwamba hilo haliwezekani kutokea. Kwa sababu hiyo, chanzo na athari ni kwamba Mungu ataleta hukumu dhidi yao.

Atatuma jeshi hili la adui. Sura ya nne hadi sita zinafuatwa na mahubiri ya nathari ambayo, nadhani, kwa njia nyingi yanaunganisha pamoja ushairi, picha hizi mbalimbali zinazotujia. Na hapo ndipo mahubiri ya hekaluni, ambapo Yeremia

anaanza tena na wito kwamba ikiwa watarekebisha njia zao, ikiwa watabadilisha tabia zao, basi Mungu ataghairi kutuma hukumu.

Kuna uwezekano wa toba. Lakini kufikia mwisho wa mahubiri, sauti ya ujumbe imebadilika kutoka uwezekano wa hukumu hadi ukweli kwamba watu hawatarudi. Na tena, suala ni kwamba watu wana tatizo la moyo.

Wanahitaji upasuaji wa moyo. Hawataki kufanya hivyo wenyewe. Hatimaye Mungu atalazimika kufanya hivyo kwa ajili yao.

Mstari wa 24 unasema hivi mwishoni mwa ujumbe, lakini hawakutii wala hawakutega sikio lao, bali walifuata mashauri yao wenyewe na ukaidi wa mioyo yao mibaya. Nao walirudi nyuma na si mbele. Na hivyo hilo limeitambulisha historia ya Israeli na Yuda.

Na Yeremia anapowahudumia watu, anapohubiri neno, anapowapa fursa ya kurudi, hilo halitabadilika. Bwana anamwambia mwishoni mwa ujumbe huu, vivyo hivyo utawaambia maneno haya yote, lakini hawatakusikiliza. Tatizo halikuwa na ujumbe.

Tatizo halikuwa na uwazi wa ujumbe. Tatizo halikuwa na matamshi ya ujumbe. Tuliona katika kikao chetu kilichopita jinsi nabii anavyowashawishi kwa ufanisi kuhusu hitaji lao la kubadilika na mambo anayofanya ambayo hufanya mahubiri hayo ya hekaluni kuwa na nguvu.

Lakini wana tatizo la moyo linalowawezesha kutubu. Baada ya sura ya saba, tunaingia katika sehemu hii katika sura ya nane hadi ya 10, ambapo tena, tuna mfululizo wa maneno ya unabii na jumbe za kishairi zinazozingatia hukumu itakayokuja tena kwa sababu watu wana tatizo la moyo na wanakataa kurudi. Wanakataa kukubali.

Wanakataa kuacha dhambi zao. Nabii anazungumzia suala hili mwanzoni mwa sehemu hii katika sura ya nane, mstari wa nne hadi wa sita. Na kwa hivyo nadhani kimsingi tunaona hapa mwendelezo wa kile ambacho kimekuwa kikiendelea katika sura ya nne hadi saba.

Katika mstari wa nne, Bwana anamwambia nabii, utawaambia, Bwana asema hivi, watu wakianguka, hawainuki tena? Mtu akianguka, tabia ya kawaida ni wao kusimama tena. Mtu akigeuka, je, harudi? Mtu akienda safarini mbali na nyumba yake, jambo la kawaida ni kwamba hiyo itakuwa safari ya njia mbili ambapo wanarudi. Na hapo tuna neno letu kuu la kitheolojia, shub tena, lakini Israeli na Yuda hawajamrudia Bwana.

Mstari wa tano, kwa nini basi watu hawa wamegeuka na kurudi nyuma daima? Bwana anawaita waache, lakini wamemkataa au kumgeukia mara kwa mara. Wanashikilia udanganyifu wao. Wanakataa kurudi.

Nimesikiliza na kusikiliza, lakini hawakusema sawa. Hakuna mtu anayetubu uovu wake, nimefanya nini? Na kwa hivyo, Bwana anawatarajia warudi kutoka kwa dhambi zao, wageuke kutoka kwa njia zao mbaya. Hawatafanya hivyo kwa sababu tatizo ni, tena, wana tatizo la moyo.

Katika sura ya tisa, mstari wa 25 na 26 utashughulikia tatizo hili la moyo ambalo Israeli wanalo au ambalo Yuda analo linalowazuia kumgeukia Bwana. Kumbuka, katika sura ya nne, wito ulikuwa, toharani mioyo yenu. Kata govi la ngozi linalokufanya urudie dhambi yako, ili kubaki mgumu moyoni mwako dhidi ya Bwana.

Na mistari ya 25 na 26 inaelezea mioyo yao hivi. Tazama, siku zinakuja, asema Bwana, nitakapowaadhibu wote waliotahiriwa mwilini tu, Misri, Yuda, Edomu, wana wa Amoni, Moabu, na wote wakaao jangwani, wakatao nywele zao kwa maana mataifa haya yote hayajatahiriwa. Kwa hivyo, Bwana anajumuisha Yuda miongoni mwa mataifa yote yasiyotahiriwa yanayoishi karibu nao.

Kitendo chao cha kutahiriwa kimwili hakiwafanyi wawe tofauti machoni pa Mungu. Kinachowafanya wawe tofauti ni kama watatahiri mioyo yao, kama wangeondoa uovu mioyoni mwao uliokuwa unawazuia kumsikiliza Mungu, lakini Yuda ana tatizo la moyo. Sasa, nabii anatumia picha tofauti kuelezea hilo katika sura ya 17, mstari wa kwanza; inasema kwamba dhambi ya Yuda imeandikwa kwa kalamu ya chuma na kwa ncha ya almasi.

Imechorwa kwenye kibao cha mioyo yao na kwenye pembe za madhabahu yao. Kwa hivyo, nabii anafikiria moja ya vifaa vya chuma vilivyotumika kuandika maandishi kwenye mawe, ambayo mara nyingi yalifanywa kwa sababu ya maandishi. Na anasema, kama vile kalamu ya chuma inavyotumika kuandika kwenye jiwe, dhambi ya Israeli imechorwa sana mioyoni mwao.

Dhambi ya Yuda imechorwa sana katika tabia zao. Na kwa hivyo, hawawezi kugeuka kutoka kwa hili. Wana tatizo la moyo.

Na kisha, nabii anatupa maelezo haya ya moyo wa mwanadamu. Moyo ni mdanganyifu kuliko vitu vyote, na ni mgonjwa sana. Nani awezaye kuelewa, unajua, jinsi ulivyo mwovu kweli? Kwa hivyo, kuna tatizo katika sura ya pili hadi ya 10 ambalo litashughulikia kitabu kizima.

Mungu anawaita watu wamrudie. Wanakataa kufanya hivyo. Na tatizo ni kwamba wana tatizo la moyo.

Tukiendelea hadi kwenye sehemu ya sura ya saba, ambapo Bwana anasema dhambi zao zimechorwa sana mioyoni mwao. Hiyo ndiyo tabia yao. Hawawezi kugeuka.

Kwa hivyo, ahadi katika Yeremia ni kwamba hatimaye, kile ambacho Mungu atalazimika kufanya ni kufanya upasuaji wa moyo kwa watu wa Israeli. Na tunapojifunza agano jipya baadaye katika kitabu cha Yeremia katika nusu ya pili ya mihadhara yetu kuhusu hili, tutaangalia mfululizo wa vifungu katika sura ya 24, mstari wa saba, sura ya 29, mstari wa 11 hadi 14, ahadi ya agano jipya katika sura ya 31 hadi 33. Na kisha kufuatia hilo, ahadi inayojirudia, inayojirudia katika sura ya 32, mstari wa 39 hadi 41, kwamba kile ambacho Mungu atafanyia Israeli katika urejesho.

Mungu anapoanzisha agano hili jipya, atakachofanya ni kwamba atawapa Israeli moyo mpya. Sura ya 31, mstari wa 33 inasema, Bwana ataandika Torati yake juu ya mioyo ya watu ili wawe na hamu ya ndani, uwezo, uwezesaji, na uwezesaji wa kimungu wa kumgeukia na kuishi aina ya maisha ambayo anataka waishi. Katika hatua hii, kilichochorwa mioyoni mwao, kilichoandikwa mioyoni mwao, ni dhambi yao iliyoza ndani na uasi wao dhidi ya Mungu.

Mungu ataifuta hiyo, na agano jipya litatoa uwezesaji; sura ya 32 inasema kwamba pale watakapowezesha, watawezesha kumtii Mungu. Watamcha. Watafuata amri zake.

Kwa hivyo, sehemu ya mkakati na mpango wa kitabu cha Yeremia katika, katika sehemu za mwanzo za kitabu, tunaona dhambi ya Israeli. Tunaona mioyo yao miovu. Tunaona dhambi yao iliyoandikwa na kuchongwa kwa undani katika tabia zao.

Mungu katika kazi yake ya hukumu, kwanza kabisa, ataondoa dhambi hiyo. Na kisha anapowarejesha watu, Mungu atawapa moyo mpya. Atawabadilisha kutoka ndani hadi nje kwa kufanya kazi ya wokovu ambayo ni kubwa zaidi kuliko ile ambayo Mungu amewafanyia hapo awali.

Kwa hivyo, kitabu cha Yeremia kinahusu tatizo la moyo na jinsi Mungu atakavyolirekebisha na kulirekebisha. Hilo ni moja ya mada muhimu zinazojiendesha zenyewe katika kitabu chote. Sasa, ni nini hasa kuhusu moyo wa Yuda kilichowafanya wasikubali kumgeukia Bwana? Na nadhani tunachokiona katika sura ya nane hadi ya 10 ni kwamba jambo lililowafanya mioyo yao kuwa ya uasi ni kwamba sababu ya kutotahiri mioyo yao ni kwamba wana mioyo iliyojitolea kuabudu sanamu.

Wana mioyo ya kuabudu sanamu. Na nimetumia nukuu hii mara kadhaa, lakini Calvin anatukumbusha kwamba mioyo yetu ni viwanda vya sanamu. Hilo ndilo tatizo hasa la moyo wa Israeli na Yuda katika kitabu cha Yeremia.

Tunaona uhusiano maalum kati ya moyo mgumu na ibada ya sanamu katika sura ya tisa, mstari wa 14. Sura ya tisa, mstari wa 14 inasema hivi, wamefuata mioyo yao wenyewe kwa ukaidi na wamewafuata Mabaali kama vile baba zao walivyowafundisha. Sawa.

Hii inaonyeshwa na historia ya watu wa Israeli na Yuda. Wamefuata mioyo yao mibaya kwa sababu wana hamu ya kuabudu, kufuata, na kutumikia miungu ya mataifa. Kumbuka kwamba Bwana alikuwa amewaweka Israeli kuwa watu wake wa kimisionari.

Walipokuwa wakiishi katikati ya tamaduni za kipagani zilizowazunguka, na Bwana kwa njia nyingi, kwa kuwaweka Syria, Palestina, mahali hapa kati ya maeneo mawili makubwa tofauti ya ardhi, Bwana alikuwa akiwaweka kwenye barabara kuu ili wawe shahidi kwa mataifa haya. Walikuwa wawaonyeshe mataifa haya jinsi Mungu wa kweli alivyokuwa kwa kushika sheria kwa kufuata sheria na kisha kupata baraka za Mungu. Kitabu cha Kumbukumbu la Torati kinasema kwamba watu waliowazunguka wangesema, Israeli ina Mungu wa aina gani ambaye angewapa aina hii ya sheria kuu na tukufu? Ni watu wa aina gani wana Mungu anayezungumza nao kwa njia hii? Ni watu wa aina gani wana Mungu anayewabariki na vitu vyote vilivyo katika nchi ya ahadi na katika nchi hii ya maziwa na asali? Tunataka kumjua Mungu huyu.

Kwa hivyo, ilikusudiwa kwamba Israeli walipoishi katika Mtaa Mkuu katikati ya watu hawa wapagani, wangukuja Israeli, kujifunza kuhusu Mungu, kumfuata, kumpenda, na kutaka kumtumikia. Kilichotokea ni kwamba historia ya Agano la Kale kimsingi ni kinyume cha hilo. Israeli hujifunza njia za mataifa.

Wanajifunza kuhusu miungu ambayo mataifa huifuata, nao huiacha chemchemi ya maji ya uzima, na kutoa maisha yao kwa mabirika yaliyopasuka. Wana mioyo ya kuabudu isiyo na shughuli. Onyo katika sura ya 8 hadi 10, kama vile ilivyokuwa katika sura ya 4 hadi 6, kama vile ilivyokuwa katika sura ya 7 katika mahubiri ya hekaluni, ni kwamba kutokana na hili, Mungu yuko karibu kuleta jeshi la adui.

Na jeshi hili la adui litakaloivamia nchi, hili litakuwa laana ya agano ambayo Mungu ataleta kwa Israeli kwa ajili ya kuabudu sanamu. Na hili litakuwa hukumu ambayo ni matokeo ya moja kwa moja ya hili. Kama vile katika sura ya 4 hadi 6, kuna sababu na athari. Kuendelea kwao kuwa tayari au kutotaka kwao kugeuka kutoka kwa dhambi zao na kumrudia Mungu kutaleta laana ya agano ya jeshi la adui.

Kama vile katika sura ya 7, ukitubu, nitakuruhusu kuishi mahali hapa. Usipoacha dhambi zako, usipotubu, basi nitaitendea Yerusalemu vile vile nilivyomtendea Shilo. Na kwa hivyo kuna maonyo zaidi katika sura ya 8 hadi 10 ya hukumu ambayo Mungu ataleta kwa sababu ya mioyo yao ya kuabudu sanamu.

Tuna maelezo mengine ya nabii akituonyesha uvamizi unaokuja, kuzingirwa, na mambo ya kutisha yatakayotokea na yale ambayo Yuda itapitia. Ikiwa wanaweza kuona jinsi hali hii itakavyokuwa mbaya, labda watahamasishwa kubadili njia zao. Kwa hivyo nabii anaelezea watu baada ya adui kuja na baada ya jeshi kuvamia nchi.

Na hii hapa picha tuliyo nayo ya hili katika sura ya 8, mistari ya 14 hadi 17. Watu wanasema hivi, na wameishi tu katika mateso ya vita. Kwa nini tunakaa kimya? Kusanyikeni pamoja. Twende katika miji yenye ngome na kuangamia humo.

Hatuna chaguo kabisa. Twende tuangamie. Kwa maana Bwana, Mungu wetu ametuhukumu kuangamia na ametupa maji yenye sumu tunywe kwa sababu tumemtenda Bwana dhambi.

Tulitazamia amani, lakini hakuna jema lililokuja. Tulitazamia wakati wa uponyaji, lakini tazama yote tuliyoyapitia ni hofu. Kisha Yeremia anawaonyesha jinsi itakavyokuwa jeshi hili likipitia nchi yao katika mstari wa 16.

Mlio wa farasi wao unasikika kutoka Dani upande wa kaskazini wa nchi. Kwa sauti ya mlio wa farasi wao, nchi yote inatetemeka; inatetemeka; wanakuja na kuila nchi na vyote vilivyomo, mji na wote wakaao ndani yake.

Kwa maana tazama, ninawapelekea nyoka, fira, wasioweza kurogwa, nao watawama, asema Bwana. Kwa hivyo, ni kana kwamba Mungu atawaachilia nyoka wenye sumu kote nchini. Na tena, yote haya ni kwa sababu ya ukweli kwamba kumekuwa na wito huu kwa Yuda kurudi, lakini hawawezi na hawatafanya hivyo kwa sababu ya mioyo yao migumu iliyojitolea kwa ibada ya sanamu.

Sawa. Kuna, kuna picha nyingine ya uvamizi wa adui wa kuzingirwa kwa adhabu itakayowajia Yuda kwa sababu hiyo, kwa sababu ya uasi huu. Na tunaona hilo katika sura ya tisa, mistari ya 21 hadi 22.

Na sikiliza taswira ambayo nabii anatupatia hapa. Anasema kifo kimeingia madirishani mwetu. Kimeingia katika majumba yetu ya kifalme, kikiwakatilia mbali watoto barabarani na vijana kutoka viwanjani.

Nena, asema Bwana. Mizoga ya watu itaanguka kama mavi shambani, kama miganda baada ya mvunaji, wala hapana atakayeikusanya. Kwa hivyo, katika kifungu hiki, si jeshi tu linalovamia nchi yao.

Kwa njia ile ile tunayoielezea kifo kama mvunaji mbaya na tunaielezea kama mtu, wameielezea kama mtu kifo. Katika dini ya Kanaani, Mot alikuwa Mungu wa kifo. Na ni kama Mot anapigana na adui anayevamia nchi.

Kifo kinapanda hadi madirishani. Kinadai maisha ya watoto wao. Huwezi kukiepuka.

Inapanda hata ndani ya majumba ya kifalme na kuwachukua wana wa mfalme. Na kutakuwa na maiti zilizotawanyika kama mavi kote nchini. Sawa, sasa tunafikiri kama, kama hii ilikuwa maelezo ya hukumu ambayo nabii alipewa kwetu, hakika, ni wazi, hii ingetufanya tubadilike.

Hili lingetufanya tutubu. Hakika kati ya mambo yote ambayo watu wangeweza kusikia, hili lingewashawishi kwamba wanahitaji kubadilisha njia zao. Lakini hili linaonyesha kwetu kina cha tatizo lao la moyoni.

Wamejitolea sana kwa sanamu. Wamejitolea sana kwa njia zao za dhambi kiasi kwamba hata aina hizi za maonyo haziwezi kuwageuza kutoka kwa mifumo ya dhambi ambayo imeakisi maisha yao ya zamani. Sasa tuna kifungu katika vitabu vya kihistoria katika 2 Wafalme sura ya sita ambacho nadhani kinatukumbusha na kutuonyesha jinsi kuzingirwa kunavyoweza kuwa kwa kutisha.

Na jinsi hali itakavyokuwa mbaya kwa Yuda wakati jeshi hili la adui litakapokuwa. Katika 2 Wafalme sura ya sita, tuna hadithi ya kuzingirwa kwa Samaria, mji mkuu wa ufalme wa Kaskazini wa Israeli na Waaramu, maadui zao. Na Ben-Hadadi analeta jeshi lake na kimsingi wanafunga mji wa Samaria.

Na nini kingetokea ni kwamba hii ilimaanisha kwamba chakula chako na maji yako hatimaye yalikatizwa. Kadri siku na miezi inavyosonga, hatimaye, unaishiwa na chakula, unaishiwa na maji, na inakubidi tu kujisalimisha au kuangamizwa. Na njaa katika 2 Wafalme 6 ni kali sana hivi kwamba inasema kichwa cha punda kinauzwa kwa shekeli 80 za fedha, ambayo ni kama mshahara wa miaka saba au minane kwa mfanyakazi wa kawaida.

Robo ya lita ya kinyesi cha njiwa ina thamani kubwa kiasi kwamba ingegharimu mshahara wa miezi sita na shekeli tano za fedha. Kuna hata hadithi ya wanawake wawili katika kifungu hicho ambapo wamekubaliana kuwaua watoto wao na kuwala. Mmoja wa wanawake hao amefanya hivyo, na mwingine amemficha mtoto wao, nao wanakuja kwa mfalme na mzozo wao kuhusu hilo.

Sawa. Hivyo ndivyo kuzingirwa kunavyoweza kuwa mbaya. Hivyo ndivyo Yeremia, aina hizo za hali ambapo kungekuwa na njaa na njaa na ukosefu wa maji na ulaji wa watu na mateso mabaya na kisha kifo chenyewe wakati adui anapouteka mji.

Hayo ndiyo aina ya mambo ambayo Yeremia anatabiri kuyahusu. Tunapoipitia Yeremia sura ya 39, Yeremia sura ya 52 katika hadithi ya kutekwa kwa mji wa Yerusalemu, ndivyo hasa Yerusalemu itakavyopitia katika siku zake za mwisho. Lakini nabii anapowaonya, hawawezi kujibu hata aina hizo za maonyo.

Hata hiyo haitoshi kushika mioyo yao yenye dhambi kwa sababu wamejitolea kwa ibada ya sanamu. Sasa nadhani tuna wazo la aina ya mwitikio, aina ya mwitikio ambao Mungu alikuwa akiutaka kutoka kwa watu wake kwani nabii anawaonya kuhusu hukumu itakayotoka kwa mmoja wa manabii wadogo kutoka kitabu cha Yoeli. Na ningependa kuangalia kwa dakika moja au mbili tu katika Yoeli sura ya pili ili

kulinganisha mwitikio ambao watu walikuwa nao kwa ujumbe wa Yoeli na mwitikio ambao watu wa Yuda walikuwa nao kwa mahubiri ya Yeremia.

Kuna mzozo au mjadala kuhusu tarehe ya kitabu cha Yoeli. Ingawa mazingira yanayowezekana zaidi yanaonekana kuwa kipindi cha baada ya uhamisho. Na cha kushangaza, hata baada ya uhamisho na hukumu yote ambayo Yuda imepitia, hawajamrudia Mungu kweli.

Wamerudi katika nchi, lakini mabadiliko ya jiografia hayajabadilisha mioyo yao. Kwa hivyo, wamepitia hukumu zaidi na laana zaidi za agano wanaporudi katika nchi. Na Yoeli anaandika baada ya wakati, kundi la nzige limepitia katika nchi na kuharibu mazao yao.

Na Yoeli anasema, ndio, hiyo haikuwa ajali ya asili tu. Hiyo imekuwa hukumu ya Mungu. Na pia anasema kwamba uvamizi wa nzige ni onyo la ukweli kwamba Mungu yuko karibu kutuma uvamizi mwingine wa adui nchini.

Na wakati huu, haitakuwa nzige; itakuwa jeshi la adui. Na kwa hivyo, anawatishia watu katika kipindi cha baada ya uhamisho kwa aina ile ile ya hukumu, aina ile ile ya kuzingirwa ambayo Yeremia anawaonya watu siku zilizotangulia kuanguka kwa Yerusalemu. Tofauti ni kwamba Yoeli anapohubiri ujumbe huu, watu wanaitikia kwa njia ambayo Mungu alikusudia watu waitikie katika siku za Yeremia.

Kwa hivyo, nabii katika Yoeli anasema hivi, lakini hata sasa asema Bwana, nirudieni mimi kwa mioyo yenu yote, kwa kufunga, kwa kulia, kwa kuomboleza, na rarueni mioyo yenu na mavazi yenu, mrudieni Bwana, Mungu wenu. Kwa hivyo, Yoeli anasema kile kile ambacho Yeremia anasema, mgeukieni Mungu, mrudieni, shub . Ikiwa mtafanya mabadiliko makubwa maishani mwenu, ndivyo Bwana anavyotaka.

Haitoshi tu kupitia mila za kufunga, kurarua mavazi yako, au kuhudhuria ibada ya maombi. Rarua moyo wako, tohara moyo wako, na umrudie Mungu kweli. Acha kufunga kwako, kulia kwako, na kuomboleza kwako kuwe kielelezo cha toba yako ya kweli kwa dhambi yako.

Yoeli anasema hii ndiyo sababu. Kwa maana Bwana ni mwenye neema na huruma, si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa rehema, naye hughairi maafa. Kwa kweli, Mungu, watu wanapoitikia maonyo yake ya hukumu, hubadilisha mawazo yake na huenda asiwahukumu.

Na Yeremia anawapa watu wa siku zake fursa hiyo halali pia. Unaweza kuepuka hukumu hii na uvamizi huu ikiwa tu utamgeukia Bwana. Mstari wa 14, nani anajua? Ni nani anajua kama Bwana hatageuka na kughairi na kuacha baraka nyuma yake, sadaka ya unga , na sadaka ya kinywaji kwa Bwana, Mungu wenu.

Nani anajua? Ukimrudia Mungu, daima kuna uwezekano kwamba Mungu anaweza kutubu na kukubariki kwa chakula na vinywaji kwa njia ile ile ambayo ametumia nzige kuiondoa. Na kisha anasema hivi: Pigeni tarumbeta huko Sayuni, fanyeni mfungo, iteni kusanyiko kuu, wakusanyeni watu, watakase kusanyiko, wakusanyeni wazee, wakusanyeni watoto, hata watoto wachanga, bwana arusi atoke chumbani mwake, na bibi arusi chumbani mwake. Haya, sote tuungane, waleteni kila mtu, waleteni watoto, waleteni mtu kwenye fungate yao.

Tukusanyike sote pamoja. Tumrudie Bwana. Labda Mungu ataghairi na asilete hukumu hii.

Na tunaposimama mwishoni mwa mstari wa 17 katika Yoeli sura ya 2, kumekuwa na wito huu wa kutubu. Tunapata wazo katika mistari inayofuata kwamba watu wameitikia wito huu. Wametangaza kusanyiko.

Wamefunga. Wamerarua mavazi yao. Wamemrudia Bwana kwa sababu haya ndiyo tunayosoma katika mstari wa 18.

Ndipo, Bwana akawa na wivu na nchi yake, akawahurumia watu wake. Bwana akawajibu, akawaambia watu wake, Tazama, nawapelekea nafaka, na divai, na mafuta, nanyi mtashiba, wala sitawafanya tena kuwa aibu kati ya mataifa; nitawaondoa watu wa kaskazini mbali nanyi, na kuwafukuza katika nchi kavu na jangwa, na kundi lake la mbele katika bahari ya mashariki, na kundi la nyuma katika bahari ya magharibi.

Harufu na uchafu wake utaongezeka, kwa maana ametenda mambo makubwa. Bwana anasimamisha hukumu katikati yake, anarudisha jeshi la adui mbali na kuwaahidi watu wa Yuda, Nitatuma baraka badala ya hukumu. Anaendelea baadaye, na anasema katika mstari wa 24, uwanja wa kupuria utajazwa nafaka, na vyombo vya kupuria vitabomoka kwa divai na mafuta.

Nitawarudishia hata miaka ambayo nzige wamekula. Kwa hivyo, Mungu hajutii tu kutuma hukumu, bali pia huondoa athari ya hukumu ambayo tayari imekuja. Katikati ya hukumu hii inayojitokeza, Mungu anasimama na kujuta kuituma.

Kile ambacho Bwana anataka kufanya katika Yeremia ni kitu kile kile. Kama watu watamjibu kwa namna fulani, na katika Yeremia sura ya 5 mstari wa 8, sikiliza hili na uone kama halionekani kama vile Mungu anawaomba watu wafanye katika siku za Yoeli. Katika sura ya 5, Samahani, sura ya 4, mstari wa 8, inasema, kwa maana hili jivikeni nguo za magunia, ombolezeni na mlio kwa maana hasira kali ya Bwana haijatugeukia.

Kwa hivyo, katika siku za Yoeli, tuna mfano wa jinsi nabii alivyoonya kuhusu hukumu iliyokuwa ikija. Aliwaambia watu waomboleze, wahuzunike, wageuke kutoka kwa

dhambi zao, wararue mioyo yao, si tu kupitia mila, na katikati ya hukumu hiyo iliyokuwa ikiendelea, wakati nziye walikuwa tayari wamekuja, wakati jeshi lilikuwa linanoa silaha zake na kujiandaa kwenda vitani, wakati watu walipomgeukia Mungu, Mungu alijuta kutoa hukumu. Katika Yeremia sura ya 8 hadi 10, Bwana anatoa aina hizo hizo za wito; anatoa aina hiyo hiyo ya fursa, na anawaonya kuhusu hukumu iliyokuwa ikija, lakini tatizo ni kwamba Yuda ina tatizo la moyo.

Wana moyo uliojitolea kwa sanamu, na kwa sababu hiyo, hawawezi kugeuka kutoka kwa dhambi zao, kwa hivyo, Mungu atatuma hukumu. Mungu atawaangamiza watu hawa wanaoabudu sanamu. Tuliona katika sura ya 9 mstari wa 14 kwamba ibada ya sanamu ndiyo tatizo na suala linalowazuia Yuda kumgeukia Mungu, na kwa hivyo kile tulichonacho katika sura ya 10 ni kifungu ambacho kitazingatia ubatili wa ibada ya sanamu.

Katika kifungu ambacho kitazungumzia moja kwa moja suala linalowazuia Yuda kumrudia Mungu na kuwa watu anaowataka wawe. Kwa hivyo, katika sura ya 10 mstari wa kwanza hadi wa tano, nabii anatumkumbusha tu ubatili wa ibada ya sanamu. Na hivi ndivyo anavyoelezea hili.

Katika mstari wa tatu, anasema desturi na desturi za kipagani za watu ni ubatili; ni sawa, na hilo ni moja ya maneno yanayotumika katika Agano la Kale kuelezea sanamu. Ni upepo tu, hazitakusaidia, ni mvuke tu. Mti kutoka msituni hukutwa na kutengenezwa kwa shoka kwa mkono wa fundi.

Wanaipamba kwa fedha na dhahabu, wanaifunga kwa nyundo na misumari ili isiweze kusogea. Sanamu zao ni kama vitisho katika shamba la matango. Haziwezi kusema, lazima zibebwe, haziwezi kutembea.

Usiwaogope kwa maana hawawezi kufanya uovu, wala hawawezi kufanya mema. Sanamu haziwezi kukusaidia. Sasa, nabii hapa, kwa namna fulani, anajihusisha na kejeli kali.

Waabudu sanamu katika Mashariki ya Karibu ya kale walikuwa wameelimika vya kutosha kuelewa kwamba sanamu yenyewe haikuwa Mungu wao. Kulikuwa na tofauti kati ya Mungu na sanamu iliyoiwakilisha. Lakini kulikuwa na hisia halisi kwamba uwepo wa miungu yao ulihusishwa na sanamu yenyewe.

Kulikuwa na sherehe ya kuwekwa wakfu inayoitwa kufungua kinywa au kuosha kinywa cha sanamu, ambapo, kwa namna fulani, sanamu hiyo ikawa wakfu kwa Mungu, na uwepo wa Mungu ukahusishwa na sanamu yenyewe. Lakini ukweli kwamba Mungu huyu anawakilishwa na kitu kisicho na uhai, namaanisha, mwabudu sanamu lazima atengeneze sanamu hiyo. Kwa Yeremia, hii inamkumbusha ubatili wa kuamini miungu ambayo sanamu hizi zinawakilisha.

Nabii Isaya anajihusisha na aina hiyo hiyo ya kejeli katika Isaya 44 na 47, ambapo anazungumzia ubatili wa ibada ya sanamu. Anasema, fikiria hili: mtu hukata gogo kutoka kwenye mti, na nusu yake analichoma motoni ili kupika chakula chake cha jioni, nusu nyingine anaiumba na kuitengeneza kuwa sanamu. Hilo linaonyesha ubatili wa ibada ya sanamu.

Na Yeremia anasema, fikiria mambo yote ambayo sanamu haiwezi kufanya. Haiwezi kusema, haiwezi kutembea. Kwa kweli, wanapaswa kuipigilia misumari kwenye msingi ili kuhakikisha kwamba haianguki.

Hawawezi kufanya uovu, hawawezi kufanya mema. Kwa nini mtu yeyote angependa kumwabudu mungu anayewakilishwa na hilo? Sasa, kuna sehemu katika Agano la Kale ambapo naamini kwamba Biblia itakubali kwamba kuna nguvu za kiroho na kwamba kuna viumbe vya kiroho vinavyohusishwa na sanamu. Lakini hapa, wazo ni kwamba wao si kitu kabisa.

Hata kama kuna nguvu za kiroho zinazowakilishwa na sanamu hizi, ikilinganishwa na Bwana, ambaye ni muumba wa milele, Mungu aliyepo, sanamu hizi na miungu inayowakilishwa nazo si kitu. Katika sehemu inayofuata, sura ya 6 hadi 10, au samahani, mistari ya 6 hadi 10 katika sura ya 10, Bwana pekee ndiye Mungu. Mstari wa 6 hadi 10: Hakuna kama wewe, Ee Bwana.

Wewe ni mkuu, jina lako ni kuu katika uweza. Ni nani asiyekucha, Ee Mfalme wa mataifa? Kwa maana hii ndiyo haki yako, kwa maana kati ya wenye hekima wote wa mataifa, na katika falme zao zote, hakuna aliye kama wewe.

Wote ni wapumbavu na wapumbavu. Mafundisho ya sanamu ni miti tu. Mstari wa 10, lakini Bwana ndiye Mungu wa kweli.

Yeye ndiye Mfalme aliye hai na wa milele. Kwa ghadhabu yake, matetemeko ya ardhi, na mataifa hayawezi kustahimili ghadhabu yake. Bwana pekee ndiye Bwana Mwenye Enzi Kuu juu ya dunia.

Na hata kama sanamu hizi zinawakilisha miungu, si miungu kama Bwana. Si za milele. Si waumbaji.

Hawajitokezi wenyewe. Hawana mamlaka ya kudhibiti historia kama vile Bwana anavyofanya, na hiyo ndiyo hoja ambayo Isaya anaelezea pia. Kwa kweli, maelezo yanayowafaa sanamu ni kwamba wao ni wapumbavu na wapumbavu.

Sawa. Jambo la mwisho ambalo nabii atasema kuhusu sanamu katika mahubiri haya, katika mstari wa 1 hadi wa 5, ni kwamba sanamu ni ubatili na haziwezi kufanya chochote. Mstari wa 6 hadi wa 10, Bwana pekee ndiye Mungu.

Bwana pekee ndiye mwenye enzi kuu. Yeye ndiye Bwana wa kweli na pekee. Katika mistari ya 11 hadi 15, uthibitisho wa hilo ni kwamba Bwana pekee ndiye muumbaji.

Yeye ndiye Mungu muumbaji. Israeli iliamini katika uumbaji wa Mungu mmoja. Hakukuwa na mtu kama Bwana.

Bila kujali viumbe na nguvu zingine za kiroho ziko wapi, Bwana pekee ndiye muumbaji Mungu aliyepo. Kwa hivyo, mistari wa 11 hadi 15 unasema hivi, miungu ambayo haikuumba mbingu na nchi itaangamia kutoka duniani na chini ya mbingu. Yeye ndiye, Bwana ndiye aliyeuumba dunia kwa uweza wake, aliyethibitisha ulimwengu kwa hekima yake na kwa ufahamu wake alizitandaza mbingu.

Sawa. Bwana pekee ndiye pekee ambaye Israeli inahitaji kumwabudu. Yule pekee ambaye Israeli inahitaji kumpa heshima na utukufu.

Ule ambao Israeli wanahitaji kuuamini pekee, unajua, kwa baraka na ulinzi na usalama wao kwa sababu Bwana pekee ndiye muumbaji. Sasa kuna uhusiano muhimu hapa ambao tunahitaji kuelewa katika mistari ya 11 hadi 15 ili kuelewa kweli theolojia ya ibada ya sanamu katika Agano la Kale. Kumbuka mistari ya 1 hadi 5, mambo yote ambayo sanamu haiwezi kufanya.

Sanamu haiwezi kusema, sanamu haiwezi kusogea, sanamu haiwezi kufanya mema, na sanamu haiwezi kufanya mabaya. Haina nguvu. Kama vile Eliya alivyowaambia manabii wa Baali kwenye Mlima Karmeli, Mungu wenu yuko wapi? Hakika, anaweza kujibu hapo kwa njia ya kejeli, hayupo.

Kumbuka katika sehemu ya pili, Bwana pekee ndiye Mungu katika maelezo yaliyotolewa kuhusu sanamu hapo. Sanamu ni wapumbavu na wapumbavu. Sikiliza anachosema kuhusu waabudu sanamu katika mistari ya 14 na 15.

Kila mtu ni mjinga na hana maarifa. Kila mfua dhahabu ameaibishwa na sanamu zake, kwa maana sanamu zake ni za uongo, wala hakuna pumzi ndani yake; hazina thamani, ni kazi ya udanganyifu.

Sawa, hii hapa hoja kuu ya kitheolojia ya Yereimia. Sanamu ni za kipumbavu na za kipumbavu. Kwa hivyo, ndivyo watu wanaoziabudu walivyo.

Na GK Beale, katika kitabu chake kuhusu ibada ya sanamu na theolojia ya hilo, anasisitiza jambo hili. Tunakuwa kile tunachoabudu. Na jinsi Mungu anavyohukumu ibada ya sanamu katika Agano la Kale ni kwamba wale wanaoabudu miungu hii tupu na wapumbavu wanakuwa kama wao.

Katika Kutoka sura ya 32, wakati Israeli wanapoinama na kuabudu ndama wa dhahabu, maelezo yao ambayo yametolewa angalau mara nne tofauti katika mistari

inayofuata ni kwamba wamekuwa waasi wenye shingo ngumu. Na kile Beale anachotukumbusha hapo ni maana halisi ya kwamba Musa anatumia taswira ya ng'ombe mkaidi kuelezea watu. Waliabudu ndama wa dhahabu.

Wakawa kama ng'ombe wakaidi. Zaburi 115 inaeleza jambo hili kwa uwazi zaidi, nadhani. Tunakuwa kama kile tunachokiabudu.

Mstari wa nne unasema hivi: sanamu zao ni fedha na dhahabu, kazi ya mikono ya wanadamu. Wana vinywa lakini hawasemi, macho ambayo hayaoni. Wana masikio ambayo hayasikii na pua ambazo hazinusi.

Wana mikono, lakini hawahisi. Wanahisi, lakini hawatembe. Wana miguu, lakini hawatembe.

Na hazitoi sauti kooni mwao. Je, unasikia picha ya Yeremia ya mnyama wa kutisha na kipande cha tikiti maji hapo? Sawa, lakini hii ndiyo hoja katika mstari wa nane. Wale wanaozitengeneza huwa kama wao.

Na hivyo ndivyo wanavyofanya wote wanaowaamini. Na hivyo ndivyo Yeremia anavyosema hapa. Tazama, najua ni ibada yako ya sanamu. Ni kujitolea kwako kwa miungu hii mingine.

Hiyo ndiyo sababu una moyo mkaidi. Hiyo ndiyo sababu unakataa kumgeukia Mungu. Lakini unachohitaji kuelewa ni kwamba kuabudu kwako sanamu hizi kumekufanya uwe mjinga na mjinga.

Wamekufanya usiwe na furaha kiroho kwa sababu unapoabudu miungu ambayo haiwezi kuona, haiwezi kusikia, haiwezi kusema, haiwezi kujua, haiwezi kufanya mema au mabaya, unakuwa kama wao. Na kwa hivyo, moja ya mada katika sura ya nane hadi 10 ni kwamba Israeli imekuwa mjinga. Yuda imekuwa mjinga kwa sababu ya kujitolea kwao, huduma yao, na ibada yao kwa miungu hii tupu.

Na Yeremia atarudi kila mara kwenye sehemu katika sura hizi kwamba Israeli haina akili. Mtu yeyote ambaye alikuwa na hekima yoyote angeona hitaji la kuacha sanamu zao, lakini Yuda hawana maarifa ya kufanya hivi kwa sababu wameabudu miungu ambao wenyewe ni wapumbavu na wapumbavu. Sura ya nane, mstari wa saba inasema hivi: hata korongo angani anajua nyakati zake, na hua na mbayuwayu katika korongo hutunza wakati wa kuja kwao.

Wanatii asili yao na vitu ambavyo Mungu amevipandikiza ndani yao. Wana hekima ya kufanya hivyo. Mungu amepandikiza hilo katika uumbaji wake, lakini watu wangu hawajui sheria za Bwana.

Kwa kweli, kwa kuabudu sanamu, wamekuwa wapumbavu zaidi kuliko wanyama. Hawana akili kama ndege wa angani wanaojua kumsikiliza Mungu. Mstari wa nane, unawezaje kusema sisi tuna hekima, na sheria ya Bwana iko pamoja nasi, lakini tazama, kalamu ya uongo ya waandishi imeifanya kuwa uongo.

Na hatujui kama waandishi hapa walikuwa wakibadilisha maandishi, lakini wale waliopewa jukumu la kufundisha Neno la Mungu walikuwa wakibadilisha maana yake. Walikuwa wakipunguza uzito wa ujumbe wa hukumu, wakizingatia ujumbe wa baraka pekee, na matokeo yake, watu wao wenye hekima walikuwa wapumbavu. Sura ya tisa, mistari ya 12 hadi 14, ni nani mtu mwenye hekima kiasi cha kuelewa haya? Kinywa cha Bwana kimemwambia nani ili ayatangaze? Kwa nini nchi imeharibiwa na kuharibiwa kama jangwa? Hei, mtu mwenye hekima anapaswa kuweza kuelewa ni kwa nini tunapitia magumu mengi hivi, na jibu dhahiri ni kwamba hatujamtii Bwana, lakini kwa sababu tuna moyo uliojitolea kwa sanamu, hatuwezi kuona dhahiri ambayo inapaswa kututazama usoni.

Sura ya tisa, mstari wa 23 na 24, mwenye hekima asijisifu kwa hekima yake. Mwenye nguvu asijisifu kwa nguvu zake. Tajiri asijisifu kwa utajiri wake, bali ajisifuye na ajisifu kwa hili, ya kwamba ananielewa na kunijua.

Unaona, wamepoteza maarifa halisi kwa sababu hawamjui Mungu wa kweli. Wamepoteza uwezo wa kutambua tofauti kati ya mema na mabaya kwa sababu sanamu haziwezi kufanya mema, na haziwezi kufanya mabaya. Wamepoteza uwezo wa kuelewa kwa nini Mungu analeta hukumu hii, na wamepoteza hisia kwamba wanahitaji kutambua kwamba tunahitaji kumrudia Mungu kwa sababu tumejiletea maafa wenyewe.

Ibada ya sanamu imesababisha hili. Huko nyuma katika sura ya tisa, mstari wa tatu, inasema hivi: wanapinda ulimi wao kama upinde. Uongo na si kweli umepotea katika nchi, kwa maana wanatoka ubaya hadi ubaya, wala hawanijui mimi, asema Bwana.

Wamegeuka kutoka kwenye chanzo cha maarifa halisi ambacho kingewasaidia kuelewa tofauti kati ya mema na mabaya. Sura ya tisa, mstari wa sita, wakirundika ukandamizaji juu ya ukandamizaji na udanganyifu juu ya udanganyifu, wanakataa kunijua mimi, asema Bwana. Wamejitenga na chanzo cha kweli cha maarifa.

Sasa, nataka kutumia dakika chache tu kuzungumza kuhusu asili ya ibada ya sanamu na kujaribu kuitumia na kuifanya iwe halisi katika maisha yetu. Ibada ya sanamu katika Yuda haikuwa tu kuhusu theolojia inayoshindana. Haikuwa tu kuhusu, je, mimi ni mwamini Mungu mmoja dhidi ya mwamini miungu mingi? Lakini kwa kweli, ibada ya sanamu ilihusisha mkakati kuhusu kuishi maisha ambayo nabii anasema ni upumbavu kabisa.

Ibada ya sanamu kwa njia fulani katika Israeli ya kale, nadhani kama inavyoonekana katika maisha yetu, ni kuhusu mkakati ulioundwa kuhusu jinsi ya kupata vitu ambavyo tunahisi kwamba tunahitaji ili kufanya maisha yawe na maana na muhimu. Niligundua ninaposoma ibada ya sanamu katika Agano la Kale, kwamba mara nyingi huunganishwa na kile ambacho baadhi ya watu wamekiita utatu usio mtakatifu, pesa, ngono, na mamlaka. Israeli waliabudu sanamu.

Walimwabudu Baali kama Mungu wa dhoruba kwa sababu waliamini kwamba ingewaletea utajiri na mali. Hosea sura ya pili, mstari wa tano, Mungu huwapa divai, nafaka, mavuno mengi, nao hugeuka, na kumrudishia Baali hayo kwa sababu wanaamini kwamba Baali ndiye aliyewapa hayo. Yeremia sura ya 44, mstari wa 16 hadi 18.

Mambo yalikuwa yakituendea vyema tulipotoa sadaka zetu kwa Malkia wa Mbinguni na kutekeleza mila zetu za kipagani. Mambo yalianza kuwa mabaya Yosia alipoleta mageuzi haya ya kidini. Tutarudi kwenye njia za zamani.

Ibada ya sanamu ilihusishwa na desturi hiyo na kupata ngono. Miungu ya uzazi ya Wakanaani ingewabariki kwa watoto. Huko Yuda, wakati wa utawala uliogawanyika, wanaakiolojia wamegundua mamia ya sanamu hizi za miungu hii ya uzazi chini ya nyumba na nyumba za watu wa Yuda.

Wanawake waliabudu miungu hii kwa sababu waliamini kwamba ingewapa watoto. Pamoja na hayo, ibada ya miungu ya uzazi ilileta uasherati, ukahaba, na ibada za uzazi katika ibada yenyewe. Vitu ambavyo Mungu alikuwa ameviumba havikupaswa kuwa sehemu ya ibada ya Israeli.

Ilileta ngono katika maisha yao bila kulazimika kufuata maagizo ya maadili ambayo Mungu alikuwa ameweka juu yao. Naweza kufikiria kwamba kama tungekuza aina hii ya dini katika utamaduni wetu leo, hiyo ndiyo falsafa ya utamaduni wa kisasa pia. Ibada ya sanamu pia inahusiana na kupata mamlaka.

Wafalme wa Israeli wanatamani kunyakua nguvu za miungu hii. Katika 2 Wafalme sura ya 3, tunamwona mfalme wa Moabu akimtoa mwanawe kafara ukutani wakati wa vita kwa sababu alitaka nguvu kutoka kwa mungu huyo. Wafalme wa Yuda, Ahazi, na Manase, wanafanya vivyo hivyo kwa wana wao kwa sababu wanataka nguvu zinazotolewa na miungu hiyo.

Ahazi anafanya makubaliano na Ashuru na kuleta madhabahu ya Ashuru Yerusalemu kwa sababu hiyo itampa nguvu ambazo Bwana pekee hana. Ahabu anamwoa Yezebeli na kufanya makubaliano na baba yake, ambaye ni mwabudu Baali kwa sababu mfalme wa Tiro ni mtu mwenye nguvu kisiasa. Yezebeli anaendeleza ibada ya Baali kwa sababu ni njia ya kupanua nguvu za mfalme.

Ikiwa mtu hataki kukuuzia shamba lake la mizabibu kama mfalme, basi una haki ya kulitwaa. Sanamu zinaahidi nguvu. Kile ambacho Yeremia na manabii na Bwana mwenyewe wanataka watu waone, hii ni njia ya kipumbavu ya kuishi maisha yako.

Utajaribu kupata vitu hivi na vitakuwa utatu usio mtakatifu maishani mwako kwa sababu unawategemea miungu hawa ili wavitoe kwa njia zisizo halali. Ukweli ni kwamba tukiitazama Biblia kwa jinsi Mungu alivyotumba kama wanadamu, siamini kwamba pesa, ngono, na mamlaka ni utatu usio mtakatifu hata kidogo. Vikitumiwa ipasavyo na wakati Mungu ndiye chanzo cha vitu hivyo, ni zawadi kutoka kwa Mungu.

Mungu aliwabariki watu wake kwa nchi ya ahadi iliyokuwa ikitiririka maziwa na asali. Mungu aliwabariki kwa ustawi. Mungu aliumba ngono ili iwe usemi mzuri wa upendo wake ndani ya uhusiano wa ndoa.

Mungu aliumba nguvu na kutufanya tuwe sanamu za Mungu ili tuweze kuwa makamu wake watawala na kutawala na kutawala. Kwa hivyo, tunapomtambua Mungu kama chanzo cha vitu hivi, vitu hivi vinaweza kutumika kwa uzuri. Tukimtambua Mungu kama chanzo cha utajiri wetu, inatuwezesha na kuturuhusu kuwa wakarimu kwa utajiri wetu kwa sababu tunatambua kwamba Mungu atatutunza.

Tukitambua kwamba Mungu ndiye anayetubariki kwa ngono na upendo na starehe na raha inayotokana nayo, tunaweza kujitoa kwa mtu mwingine katika muktadha wa ndoa, na inaweza kuwa usemi mzuri wa kutokuwa na ubinafsi. Ikiwa Mungu hatatambuliki kama chanzo cha hilo, ngono ni njia nyingine tu ya kujilisha na raha zetu wenyewe, kuwatumia watu au chochote kinachohitajika ili kukidhi mahitaji yetu wenyewe. Nguvu, ikitumiwa ipasavyo, inaweza kubariki jamii na kuwezesha watu wengine kutumia vipawa na uwezo wao.

Lakini ikiwa nguvu haitoki kwa Mungu, basi inakuwa kitu tunachotumia kutukandamiza, kutuumiza na kufanya vurugu dhidi yetu. Kwa hivyo, ibada ya sanamu si mkakati mbaya tu wa kupata vitu hivi. Ni mkakati mbaya kuhusu jinsi ya kuvitumia pia.

Na katika Israeli, watu wanapozitazama sanamu zao kuwa vitu vitakavyowapa kile kilicho muhimu zaidi maishani, iwe ni pesa, ngono, nguvu, au chochote kati ya vitu hivi vingine, tunachojifunza ni kwamba wanakuwa wamekata tamaa na wanatumia vitu hivi kwa njia isiyofaa kwa sababu kamwe, miungu wanayoiamini haiwezi kamwe kutoa vitu wanavyovitafuta kweli. Walikuwa wakimtafuta Baali awape utajiri na ustawi. Angalia umaskini na umaskini ambao Yuda inakaribia kupitia kwa sababu wanaabudu miungu hii mingine.

Wataangamizwa kabisa kama taifa. Wanawategemea miungu ili wawape ngono. Na miungu ilipokosa kutoa hivyo kwa njia waliyotaka au waliyohitaji, walikata tamaa na kwa kweli walileta hivyo katika ibada yao.

Walipokuwa wakizitazama sanamu hizi ili ziwalettee nguvu , ulinzi, na usalama, walijifunza kwamba haingefaa. Na tunapewa ukumbusho dhahiri wa hilo katika sura ya nane, mstari wa kwanza hadi wa tatu. Inatukumbusha hapo kwamba wafalme na watu wa Yuda walikuwa wameanza kuabudu miungu inayowakilishwa na nyota.

Na ibada ya miungu hii ya nyota inaweza kutupa ulinzi na nguvu ambazo Mungu hawezi kutoa. Na hivi ndivyo Bwana asemavyo: je, mkakati huo ulifanya kazi? Wakati huo, asema Bwana, mifupa ya wafalme wa Yuda, mifupa ya maafisa wake, mifupa ya makuhani, mifupa ya manabii, na mifupa ya wenyeji wa Yerusalemu itatolewa makaburini mwao, nayo itatawanywa mbele ya jua na mwezi na majeshi yote ya mbinguni, ambayo wameyapenda na kuyatumikia, ambayo wameyafuata, ambayo wameyatafuta na kuyaabudu, nayo hayatakusanywa wala kuzikwa. Yatakuwa kama samadi juu ya uso wa nchi.

Mojawapo ya laana mbaya zaidi ambayo ungeweza kupata katika Mashariki ya Karibu ya kale ilikuwa kutozikwa ipasavyo. Miili yao itatolewa makaburini na kuwekwa mbele ya nyota, jua, na mwezi ambao waliabudu. Vitu hivyo havikuweza kuwalinda.

Kwa hivyo, ibada ya sanamu ni mkakati wa kijinga wa kuishi maisha yako. Itakufundisha njia mbaya ya kupata vitu muhimu zaidi maishani, na itakufundisha njia mbaya ya kutumia vitu hivyo kwa sababu utakuwa na tamaa. Sanamu hizo hatimaye hazitakupa kile unachokitafuta kweli.

Hilo ndilo lililowapata watu wa Israeli. Kwa kufanya hili liwe la vitendo na muhimu kwa maisha yetu ya leo, Tim Keller, katika kitabu chake Counterfeit Gods, anatumkumbusha mikakati mingi mbaya tunayotumia kupata pesa, ngono, mamlaka, au vitu vya aina hiyo vyote. Kama nilivyokuwa nikisoma kitabu cha Keller wakati fulani uliopita, ni ukumbusho kwamba wakati wowote tunapoangalia kitu kingine isipokuwa Mungu ili kutoa vitu hivyo muhimu zaidi maishani, ili kutoa usalama na umuhimu, tutakuwa tumekata tamaa kwa sababu sanamu hizo hazitaturidhisha.

Hawatatoa riziki. Kwa hivyo, Keller anazungumzia ibada ya sanamu ya kibali. Maisha yana maana tu ikiwa naweza kupendwa na kuheshimiwa.

Kufikia ibada ya sanamu, ibada ya sanamu ya kazi, ibada ya sanamu ya kidini, hata dini yenyewe, ibada ya sanamu isiyo ya kidini, ibada ya sanamu ya faraja, ibada ya sanamu ya familia, ibada ya sanamu ya uhusiano, ambapo lazima niwe na vitu hivi ili nibarikiwe. Huo ni mkakati mbaya wa kuishi maisha yako. Na hatimaye, hata ukivipata vitu hivyo, hatimaye utagundua kwamba haviwezi kukuridhisha kwa njia ambayo Mungu anafanya.

Kwa hivyo, tunawaangalia watu wa Yuda katika siku za Yeremia. Tunawaona watu waliokuwa wakiishi maisha yao na kutumia mkakati mbaya, wakiamini mambo yasiyofaa kwa ajili ya usalama na umuhimu. Keller anatukumbusha, nami nitamalizia na hili, kwamba tunafanya vivyo hivyo tunapomgeukia kitu kingine chochote isipokuwa Mungu ili kukidhi mahitaji ya ndani kabisa katika mioyo na maisha yetu.

Anasema hivi, ukiweka maisha yako na utambulisho wako kwa mwenzi wako na mwenzi wako, utakuwa tegemezi kihisia, mwenye wivu, na mtawala. Matatizo ya mtu mwingine yatakulemea. Ukiweka maisha yako na utambulisho wako kwa familia yako na watoto wako, utajaribu kuishi maisha yako kupitia watoto wako hadi watakapokuchukia na kutokuwa na nafsi yao wenyewe.

Katika hali mbaya zaidi, unaweza kuwatumia vibaya wanapokuchukiza. Ukizingatia maisha yako na utambulisho wako katika kazi na kazi yako, utakuwa mtu mwenye bidii ya kufanya kazi kupita kiasi na mtu asiye na bidii, na asiye na kina. Katika hali mbaya zaidi, utapoteza familia na marafiki.

Na ikiwa kazi yako itaenda vibaya, utapata mfadhaiko mkubwa. Ukizingatia maisha yako kwa utambulisho, pesa na mali, utamezwa na wasiwasi au wivu kuhusu pesa. Utakuwa tayari kufanya mambo yasiyo ya kimaadili ili kudumisha mtindo wako wa maisha, ambao hatimaye utaharibu maisha yako.

Ukizingatia maisha yako na utambulisho wako katika raha, raha, na starehe, utajikuta unavutiwa na kitu fulani. Utafungwa kwenye mikakati ya kutoroka ambayo kwayo unaepuka ugumu wa maisha. Ukizingatia maisha yako na utambulisho wako katika mahusiano na idhini, utaumizwa sana kila mara na ukosoaji na hivyo kupoteza marafiki kila wakati.

Utaogopa kukabiliwa na wengine na, kwa hivyo, utakuwa rafiki asiyefaa. Ukizingatia maisha yako na utambulisho wako katika jambo zuri, utagawanya ulimwengu katika mema na mabaya na kuwafanya wapinzani wako kuwa wazimu. Kwa kushangaza, utadhibitiwa na maadui zako.

Bila hivyo, huna kusudi. Ukizingatia maisha yako na utambulisho wako katika dini na maadili, ukiwa unaishi kulingana na viwango vyako vya maadili, utakuwa na kiburi, kujiona mwadilifu, na mkatili. Usipoishi kulingana na viwango vyako vya maadili, hatia yako itakuwa mbaya sana.

Agano la Kale linatukumbusha kwamba tunapoabudu sanamu, tunakuwa kama kile tunachokiabudu. Na chochote tunachogeukia isipokuwa Bwana ili kukidhi mahitaji ya ndani kabisa ya maisha yetu hakitatosheleza, hakitatosha kamwe, hakitaweza kutoa maji ya uzima ambayo Mungu wa kweli pekee ndiye anayeweza kutoa.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Hiki ni kipindi cha 13, Yeremia 8-10 kuhusu Ibada ya Sanamu.